

»τὸν ἀστακό . . . Ἐἶνε δυνατὸν νὰ μὴ τὸ πρᾶξι-
»ρησ; Ἐἶς τὰς δέκα τέλους πάντων μᾶς ἀποχαι-
»ρετίζει καὶ μὲ λέγει ἀναχωρῶν : — Ἀὔριο τὸ πρῶ-
»θ' ὁμιλήσω τὸν κ. Λαονέλ, φοβοῦμαι ὅμως πολὺ
»μὴπως δὲν ἐπιτύχω . . . Τὸ λατρεῖς αὐτὸ τὸ ἄ-
»λογό του . . .

»Τὰ πράγματα εὐρίσκονται εἰς τὸ σημεῖον αὐ-
»πτό! Ἔθ' τοῦ ἀγοράσω τὸ ἄλογό του; Ὁ πατέ-
»ρας μὲ ἀνοίξε, λέγει, πίστωσιν τριῶν χιλιάδων
»πράγμων».

— Καὶ νὰ μας τε εἰς τὰς 5 Ἰουνίου, τὴν κρί-
σιμον ἡμέραν. . . Ὅταν σὰς ἦρα, μέσα εἰς τὴν
πανήγυριν, εἰς τὸ φωτογραφεῖον.

— Καὶ ἀμέσως καὶ ἡ πρώτη σου ἐπίσκεψις,
ἔξασες; Ἄρχισε σύ.

[Ludovic Halévy].

Μετάφρασις I. K.

[Ἐπειὰ τὸ τέλος].

Ὡς ἐν καιρῷ ἀνήγγειλεν ἡ «Ἐστία», ἡ Κοσμητεία
τῆς ἐνταῦθα Σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν τοῦ Συλλόγου
«Παρνασσῶ», τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κ.
K. X. Βάμβα, ἀπεφάσισε τὴν εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην
καὶ τὴν Πρακτικὴν Σχολὴν τοῦ αὐτοῦ συλλόγου εἰσα-
γαγῆν τῶν Σχολειακῶν ταμειυτηρίων, τοῦ εὐεργετικοῦ
τούτου θεσμοῦ, ὅστις ἀπὸ τινῶν ἤδη ἐτῶν λειτουργῶν
παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, παράγει σω-
τήρια ἀποτελέσματα διὰ τοὺς λαοὺς ἐκείνους. Ἦδη εὐ-
χαρίστως μαθηθῶμεν ὅτι, ἐτοιμασθέντων πάντων τῶν
πρὸς κανονικὴν λειτουργίαν τῶν ταμειυτηρίων χρῆσι-
μων, ἄρχονται τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ μηνὸς τού-
του. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Κοσμητείας τῶν ἀπόρων παι-
δῶν εἶνε πολλῶν ἐπαίνων ἀξία, πεποῖθαμεν δ' ὅτι ὁ εἰσα-
γόμενος οὗτος νεοτερισμὸς, ἐπεκτεινόμενος ὡς εὐρύτατα,
θέλει ἀποθῆ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι εὐεργετικώτα-
τος, ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις τῆς Εὐρώπης γῶραις. Ὅπως δὲ
τὸ καθ' ἡμᾶς συντελέσωμεν εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ κινῶ-
μελοῦ τούτου σκοποῦ, δημοσιεύομεν κατωτέρω, στα-
χυολογήσαντες ἐν τῇ πραγματικῇ αὐτοῦ κ. K. Βάμβα δημο-
σιευθεῖσιν ἐν τῷ «Παρνασσῶ» ὀλίγα περὶ τῶν Σχο-
λειακῶν Ταμειυτηρίων, ἐν οἷς φαίνονται πρόδηλα τὰ
ἐκ τοῦ θεσμοῦ τούτου μεγάλα εὐεργετήματα, ἐπιτάσ-
σομεν δὲ καὶ τὸν ὅπο τῆς Κοσμητείας τῆς Σχολῆς συν-
ταχθέντα κανονισμὸν καὶ ὁδηγίαν, ὅπως οἱ ἀναγνώσται
ἡμῶν λάθωσιν ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλουσι
λειτουργεῖν τὰ ἱδρύματα ταῦτα. Σ.τ.Δ.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑΚΑ ΤΑΜΕΙΥΤΗΡΙΑ

Ἡ ἐκ δαπάνης οἰκονομία, δηλ. ἡ τῶν περι-
τῶν καὶ ματαίων ἐξόδων οἰκονομία, εἶνε ἐκτὸς
πάσης ἀμφιβολίας πλέον, ὅτι εἶνε ἡ θεμελιώδης
βάσις τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐνὸς ἔθνους,
ὁ πρακτικώτερος γνῶμων τῆς ἠθικῆς προόδου
του, καὶ ἡ πρὸς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ ἀγχοῦσα ὁδός·
ἀλλ' ἡ ἀρετὴ αὕτη εἶνε εὐκολωτέρα παρὰ τοῖς
πλουσίοις, παρὰ τοῖς ὁποίοις καὶ ἱδρύματα πρὸς
πραγματοποίησιν αὐτῆς δὲν ἔλλειπουν, καὶ ἡ
ἀποδαιότης τῆς οἰκονομίας δὲν τοῖς εἶνε ἀγνω-
στος· παρὰ ταῖς ἥττον ὅμως εὐπόροις τάξεσιν
ἡ ἀρετὴ αὕτη τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς δαπάνης εἶνε
δυσκολωτάτη, διότι ἐν αὐταῖς αἱ ἀνάγκαι τῆς
ζωῆς ἀφίνουσιν ἔγνη, ἕνεκα δ' ἔλλειψις γνώ-
σεων περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐκ τῆς δαπάνης οἰκο-

νομίας, τῶν παραδόσεων, καὶ τοῦ παραδείγμα-
τος τῆς προνοίας, μὴ ἔλλειπουσῶν βεβαίως καὶ
τῶν πολλῶν πρὸς διασκέδασιν εὐκαιριῶν, εἶνε εὐ-
κολώτερον νὰ παρασυρθῶσιν ἀπὸ τὰς ἐπιθυμίας
ὀλίγων ὥρων, παρὰ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν σκλη-
ρὰν θυσίαν μεγαλειτέρας ἐργασίας καὶ εἰς μεγα-
λειτέραν ἐγκράτειαν πρὸς ἀπόλασιν ἀσφαλεστέ-
ρου καὶ ἀνεταίτερου ἀλλ' ὀλίγον μακροτέρου μέλ-
λοντος αὐτῶν καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν· διὰ τοῦτο
ἡ ἐφευρέσις τῶν Ταμειυτηρίων τὴν περιθαλψίν
καὶ εὐημερίαν τῶν ἥττον εὐτυχῶν τούτων τά-
ξεων σκοπεῖ, καὶ εἶνε ἔργον τῆς καθαροτέρας φι-
λανθρωπίας, διότι, ἐκτὸς ὅτι τὰ ταμειυτήρια χρη-
σιμοποιοῦσι κεφάλαιον ἀνυπαρκτον συλλεγὲν ἀπὸ
τὰ σπέρματα τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς δαπάνης,
πολλάκις παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ καταθέτου, συν-
επιζῶσιν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἠθικὴν διὰ τῆς πα-
ρεμποδίσεως αὐτοῦ ἀπὸ ματαίας καὶ ἐπιβλαβεῖς
δαπάνης, οἷον τὴν μέθην καὶ τὰ ταύτη παρεπό-
μενα, ἄλλως τε καὶ αὐξάνουσι τὴν παραγωγὴν
δύναμιν τοῦ ἐργάτου· διότι οὗτος βασιζόμενος ἐπὶ
κεφαλαίου, τὸ ὅποσον ἐκ τῆς οἰκονομίας ἐσχημά-
τισε, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ εἰσόδημα ὁποιοῦνδήποτε
καὶ ἂν εἶνε αὐξάνει τὸ καθημερινὸν κέρδος, εἶνε
μᾶλλον ἐλεύθερος καὶ δὲν ἐξαντλεῖ τὰς δυνάμεις
του· δικαίως λοιπὸν οἱ Ἄγγλοι τὰ Ταμειυτήρια
ὠνόμασαν Saving Banks ἤτοι Σωτηρίους Τρα-
πέζας.

Ὁ θεσμὸς τῶν Σχολειακῶν Ταμειυτηρίων ἀ-
ποτελεῖ κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐν Βελ-
γίῳ, Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ κλάδον οἰκονο-
μικῆς ἀνατροφῆς τοῦ λαοῦ, ἡ μαθητεία δὲ τῆς οἰ-
κονομικῆς ζωῆς τοῦ ἐργάτου γίνεται διὰ τῆς πρα-
κτικῆς ἐξασκήσεως τῆς ἐκ τῆς δαπάνης οἰκονο-
μίας καὶ διὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ βιβλιαρίου τοῦ
Ταμειυτηρίου· Ἡ ἔξις τῆς τάξεως, τῆς ἐγκρα-
τείας καὶ τῆς προβλέψεως ἐμφυτευόμεναι εἰς τὸ
παιδίον ἐπὶ τῶν ἐδωλίων τοῦ σχολείου, εἰς τὴν
τρυφερὰν ἐκείνην ἡλικίαν, καθ' ἣν αἱ καλὰ ἔξεις
εὐκολώτερον κατακτῶσι τὸ πνεῦμα παρὰ ἐν τῇ
ἐφηβικῇ ἡλικίᾳ, ὅτε σχεδὸν ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐ-
σχηματισμένος, ἀποτελοῦσι τὴν βᾶσιν τοῦ θε-
σμοῦ τούτου· ὥστε διὰ τῶν ὀλίγων χρημάτων,
τὰ ὅποια οἱ γονεῖς δίδουσι πρὸς τὸ τέκνον των
κατὰ τὰς ἐορτὰς πρὸς ἀγορὰν γλυκισμάτων, τὸ
παιδίον μαθηθῆναι ἐκ τοῦ σχολείου νὰ κάμνη ὅ,τι
πρέπει ἀργότερα νὰ τὸ ἐξακολουθῇ, ἐὰν εἶνε ἐρ-
γάτης φρόνιμος καὶ τακτικός.

Ἐὰν τὸ προνοεῖν εἶνε ὅρος τῆς ζωῆς τοῦ ἐν-
αρέτου ἀνθρώπου, συμφέρον εἶνε νὰ συνειθίζωνται
τὰ παιδία πρὸς τούτο, ὅπως συνειθίζωνται εἰς
τὸ ἀποσθηθῆναι, συμφέρον ἐὰν ἐξασκῆται ἡ πρό-
βλεψίς των, ὅπως καὶ ἡ μνήμη των, διὰ νὰ μαν-
θάνωσι νὰ τακτοποιῶσι τὴν ζωὴν των· διότι ὁ
οἰκονομῶν ἔχει τακτικὴν ζωὴν, καὶ ἡ τακτικὴ
ζωὴ κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἐργατικόν, τίμιον καὶ
καλόν, οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς εὐτυχίας. Ἡ ἐξ-

ἀσκήσις τῆς προβλέψεως μετριάζει τὰς ματαίας καὶ ψευδεῖς ἀνάγκας καὶ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον κύριον ἑαυτοῦ· δι' αὐτῆς δ' ἄνθρωπος ἰσχυροποιεῖται κατὰ τῆς κακίας, ἐλευθεροῦται τῶν κακῶν παθῶν, εἶνε ἀνεξάρτητος καὶ καθίσταται ἀληθῶς ἐλεύθερος. Τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἔχουσι τὰ Σχολειακὰ Ταμιευτήρια καὶ ἐντελέστατα ἐπιτυγχάνεται οὗτος διὰ τῆς προσεγγίσεως τοῦ γενικοῦ Ταμιευτηρίου πρὸς τοὺς παῖδας, διότι ἐκτὸς ὅτι τοῖς παρέχεται τὸ μέσον νὰ καταθέτωσι τὰς μικρὰς τῶν οἰκονομίας, καὶ ἡ εὐκολία νὰ καταθέτωσι ταύτας ἐκτὸς τοῦ σχολείου τῆ φροντίδι τοῦ διευθυντοῦ, τοῖς χορηγεῖται ἅμα τῆ συμπληρώσει τούτων εἰς ἓν φράγκον βιβλιάριον ἀληθοῦς καταθέτου τοῦ γενικοῦ Ταμιευτηρίου· τὸ βιβλιάριον τοῦτο ἐξισάζον τὸ παιδίον πρὸς τὸν ἄνδρα τὸ καθιστᾷ σῶφρον καὶ ἐγκρατὲς, τὸ συνειθίζει δὲ εἰς τὴν οἰκονομίαν, ὥστε ἐξερχόμενον τοῦ Σχολείου ἐξακολουθεῖ μόνον τοῦ αὐτῆν ὡς ἐκ τῆς ὠθίσεως ἣν παιδιόθεν ἔλαβεν· ὥστε ἂν ἐπταετὲς παιδίον συνειθίσῃ νὰ οἰκονομῇ δέκα λεπτὰ καθ' ἑβδομάδα ἐκ τῶν κατὰ Κυριακὴν διδομένων αὐτῷ παρὰ τῶν γονέων του, ἐν τῇ ἐνηλικιωτηνί του θὰ εὐρεθῇ κάτοχον ἑκατὸν περίπου δραχμῶν· θὰ λογίζεται δὲ εὐτυχὲς, ὡς πολλὰκις παρατηρήθη ἐν τοῖς Σχολειακοῖς Ταμιευτηριοῖς τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Γαλλίας, ἂν ἐνίοτε διὰ τούτων ἦθελον ἀνακομφίξει ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας ἐν στιγμαῖς κρίσεως.

Ἡ τῶν Σχολειακῶν Ταμιευτηρίων ἐπιπόνησις ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Laurent, καθηγητὴν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἐν τῷ ἐν Gand τῆς Βελγικῆς Πανεπιστημίου· ὁ ἐξοχος οὗτος οἰκονομολόγος κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1866 προσκαλέσας τινὰς τῶν διευθυντῶν τῶν Σχολείων τῆς πόλεως τοῖς ἐξέθεσε τὴν ἰδέαν του καὶ ἐζήτησε τὴν συνδρομὴν των ἐπὶ τῶν ἐξῆς βάσεων. Νὰ διδάσκηται ἐν τοῖς σχολείοις ἡ ἐκ τῆς δαπάνης οἰκονομία, ὅπως καὶ πᾶσα ἄλλη ἀρετὴ, καὶ ἐμπράκτως ὅμως νὰ διδάσκηται δὲ αὕτη εἰς τοὺς παῖδας οἵτινες εἶνε οἱ καλλίτεροι ἄγωγοι παντὸς κοινωνικοῦ νεωτερισμοῦ. Ἐκ τῆς διδαχῆς ταύτης οἱ μέλλοντες ἐργάται θὰ μάθωσι ὅτι αἱ μικραὶ οἰκονομίαι ἐπαναλαμβανόμεναι καὶ καλῶς διατιθέμεναι, ἔχουσι ἀξίαν καὶ ἀξίαν σπουδαίαν, ὅτι ἡ οἰκονομία ἐκ τῆς δαπάνης μετριάζει τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ματαίων ἐξόδων, καὶ ὅτι εἶνε μία ἠθικὴ ἐξάσκησις, ἣτις ἐνδυναμόνει τὴν θέλησιν, καὶ μέσον βέβαιον ὁδηγοῦν πρὸς τὴν τύχην καὶ τοὺς μᾶλλον ἀποκλήρους αὐτῆς, ὡς καὶ μέσον διαφυλάξεως τῆς περιουσίας τῶν πλουσίων. Πρὸς τὸ συμφέρον λοιπὸν τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου καὶ τῆς δημοσίας ἠθικῆς, ἡ διδαχὴ τῆς μικρᾶς οἰκονομίας ἐκ τῆς δαπάνης εἶνε ἀναγκαῖα διὰ τὰ τέκνα ὅλων τῶν τάξεων τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ συνιστᾷται μᾶλλον εἰς τὰ πτωχὰ καὶ ἥττον εὐποροῦντα παιδιά, τὰ ὅποια δεκάλεπτα μόνον ἴσως εὐτυ-

χοῦσι νὰ ἴδωσιν ἐν τῷ οἴκῳ των, καὶ διὰ τὰ δ-ποῖα ἡ οἰκονομία ἐκ τῆς δαπάνης θὰ εἶνε μίαν ἡμέραν τὸ μόνον στοιχεῖον τῆς περιουσίας των.

Ὁ κ. Laurent, περιγράφας τὸ σύστημα τοῦ τῶν Σχολειακῶν Ταμιευτηρίων καὶ πεισθεὶς περὶ τῆς συνδρομῆς ἣν οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ διευθυνταὶ τῶν Σχολείων τῷ ὑπεσχέθησαν, δὲν ἀπήξιώσε, καίτοι ἐπιστήμων καὶ σπουδαῖος οἰκονομολόγος, νὰ περιεργηθῆται ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον καὶ ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν, διδασκῶν καὶ κατηγῶν τὰ παιδιά πρὸς τὴν οἰκονομίαν, ὅπως προετοιμάσῃ οὕτω τὴν ἐμπρακτον διδαχὴν τῶν διδασκάλων. Ἀποτέλεσμα τούτου ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου τοῦ 1866 σύστασις Ταμιευτηρίων ἐν δυοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, ὅλγιον δὲ κατ' ὀλίγον τῇ ἐνθαρρύνσει τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ἐπὶ τῶν σχολείων Ἐφορείας εἰσῆχθησαν ταῦτα εἰς τὸ νηπιαγωγεῖον καὶ ἐπὶ τέλους καὶ εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα τῶν ἐφηβῶν κατὰ τὸ 1873 δὲ ἡ πόλις Gand, ἡ ἐστία αὕτη τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου θεσμοῦ εἶχεν ἐν ὅλοις τοῖς σχολείοις Ταμιευτήρια· καὶ ἐπὶ 7,980 μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων 7,583 ἦσαν καταθέται ἐν αὐτοῖς· ἐπὶ 1079 δὲ μαθητῶν εὐπορωτέρας τάξεως, οἵτινες ἐφοίτων εἰς τὰ πρωτοβάθμια καὶ ἐπὶ πληρωμῇ σχολεῖα, 640 ἦσαν καταθέται, ἐπὶ 3,039 δὲ παιδίων ἀπὸ 2—7 ἐτῶν ἐν τοῖς ὀρφανοτροφείοις καὶ λοιποῖς ἀσύλοις 1920 ἦσαν καταθέται, ἐπὶ 3,285 ἐργατῶν καὶ ἐργατῶν, οἵτινες ἐφοίτων εἰς τὰ ἐφηβικὰ σχολεῖα καθ' ὅσπερ ἂν μὴδὲ τῆς Κυριακῆς ἐξαιρουμένης, 2,839 ἐξετέλουν τὸ εὐάρεστον τοῦτο καθῆκον· δικαίως λοιπὸν ἡ εὐτυχὴς αὕτη πόλις καυχάται ὡς κατέχουσα τὸν πρῶτον βαθμὸν τῶν οἰκονομῶν πόλεων, διότι ἐκτὸς ὅτι πλέον τῶν 10,000 παιδίων διδάσκονται τὴν οἰκονομίαν ἐκ τῆς δαπάνης καὶ ὑπόσχομαι γενεὰν βελτίονα, τ' ἀποτελέσματα ἐπῆλθον ἤδη ὡς ἐκ τῆς συγχρόνου κατηγήσεως τῆς οἰκογενείας των, καὶ ἐνῶ ὅλη ἡ Βελγικὴ ἐπὶ πέντε ἑκατομμυρίων κατοίκων μόλις ἠρίθμει πρὸ τοῦ θεσμοῦ τούτου 100,000 καταθέτας εἰς τὰ τέσσαρα ἰδιαίτερα Ταμιευτήρια καὶ ἐπὶ τοῦ Γενικοῦ ἐθνικοῦ Ταμιευτηρίου τοῦ διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1865 ἰδρυθέντος, ἡ πόλις Gand μόνη ἐπὶ 120,000 κατοίκων ἠρίθμει 14,000 περίπου καταθέτας ἐν τοῖς Ταμιευτηριοῖς. Καταπληκτικὴ ὄντως εἶνε ἡ πρόδος τοῦ θεσμοῦ τούτου κατὰ τὴν τελευταίαν ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐθνικοῦ Ταμιευτηρίου κ. Λέοντος Cans, μεγάλη δὲ ἡ ἐπήρεια ἣν ἐξασκεῖ, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ἰδίου, ἐπὶ τῶν ἡθῶν ὅλης τῆς ἐργατικῆς τάξεως· διότι τὰ παιδιά τῶν σχολείων ἐπὶ τῇ πεποθηθείσῃ ὅτι θέλουσι γίνεαι ἀρχηγοὶ οἰκογενείας οἰκονόμοι, ἐμήνησαν οὕτως εἰπεῖν τὰς οἰκογενείας των εἰς τὴν χρῆσιν τῶν Ταμιευτηρίων. Πρέπει ὅμως νὰ δηλολογήσωμεν ὅτι εἰς τὰ εὐτυχῆ αὐτὰ ἔθνη τόσον ἡ Κυβέρνησις ὡ-

σον και αὐτὸς ὁ ἀνώτατος ἄρχων ἀμέσως ἔρχονται ἀρωγοὶ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν προσπάθειαν καὶ πρωτοβουλίαν, καὶ μάλιστα ὅταν αὕτη ἀποβλέπη πρὸς κοινωνικὴν καὶ ἠθικὴν ὠφέλειαν· ἡ βελγικὴ Κυβέρνησις βλέπουσα τὰ ἐξαιρετὰ ἀποτελέσματα τῶν Σχολειακῶν Ταμειυτηρίων ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ γαλλικῇ καὶ φλαμανδικῇ γλώσσῃ, εἰς 12000 ἀντίτυπα καὶ ἀπέστειλε πρὸς ὅλα τὰ πρωτοβάθμια σχολεῖα, πρὸς τὰ διδασκαλεῖα καὶ πρὸς τοὺς δημάρχους τῶν πλείστων δήμων τοῦ Βελγίου, πάσας τὰς ἐπὶ τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς δαπάνης ἐν τοῖς σχολείοις ἑκμυρίας τοῦ κ. Laurent, αἵτινες ὑπέρξαν τὸ πρῶτον ὄργανον, ὅπερ οὗτος μετεχειρίσθη πρὸς ἰδρύσιν των, ἢ πρὸς διάδοσιν δ' αὕτη προσπάθεια ἐχρησίμευσεν ὄχι μόνον νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰς ἰδρύσεις τῶν Σχολειακῶν Ταμειυτηρίων, τὰ ὅποια περὶ τὰ τέλη τοῦ 1868 ἡριθμοῦντο εἰς τριακόσια, διανεμημένα εἰς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πόλεις καὶ ἐπαρχίας μετὰ καθεστῆς κατὰ τὸ 1869 φρ. 82,067, κατὰ τὸ 1870 φρ. 86,721, τὸ 1871 φρ. 91,255, τὸ 1872 ἐποχὴν μέχρι τῆς ὁποίας ἔχομεν καὶ στατιστικὴν εἰς φρ. 109,188, ἀλλὰ νὰ πλησιάσῃ καὶ τοὺς ἐργάτας ἐν γένει πρὸς τὸ Ταμειυτήριον· οὕτω τοῦλάχιστον ἡ βελγικὴ διοίκησις ἐξηγεῖ τὴν ἔκτακτον αὔξησιν τὴν ἀπὸ τοῦ 1873 ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλιαρίων παρατηρηθεῖσαν, τὰ ὅποια ἀπὸ 62,653 πῦξον εἰς ἐν ἔτος εἰς 77,035».

*
*

Τὰ ἐξαιρετὰ ταῦτα ἀποτελέσματα, ὡς προειπομεν, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Κοσμητεία τῆς Σχολῆς τῶν ἀπόρων παίδων, ἐψηφίσατο τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ τούτου ἐν ταῖς ὑπ' αὐτῆς διοικουμέναις σχολαῖς, θέλουσα νὰ καταστήσῃ αὐτὰς πρότυπα μιμήσεως καὶ διὰ τὰ ἄλλα τοῦ Κράτους σχολεῖα. Ἰδοῦ δὲ ὁ συνταχθεὶς κανονισμὸς καὶ αἱ ὁδηγίαι περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θέλει λειτουργεῖ ὁ θεσμὸς τῶν ταμειυτηρίων.

ΦΙΑ. ΣΥΛ. ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ.

Σχολ

ΣΧΟΛΕΙΑΚὸΝ ΤΑΜΕΙΥΤΗΡΙΟΝ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ διανεμομένη εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν μαθητῶν καὶ τυπωμένη ὅπισθεν τοῦ ἐν ἀντιγράφῳ φύλλου τοῦ διδομένου πρὸς ἕνα ἕκαστον οἰκονόμον μαθητὴν.

Τὸ Σχολειακὸν Ταμειυτήριον σκοπὸν ἔχει τὴν ἐξάσκησιν τῶν παίδων πρὸς τὴν οἰκονομίαν ἐκ τῶν περιττῶν ἐξόδων διὰ ταύτης ὁ παῖς μαθαίνει νὰ μετριάξῃ τὰς πλαστὰς ἀνάγκας του καὶ νὰ καταστέλλῃ τὴν θέλησίν του διδάσκειται νὰ κανονίζῃ τὴν ζωὴν του καὶ νὰ ἐξῆ προνοῶν περὶ τοῦ μέλλοντος, νὰ διασωζῆται ἀπὸ ματαίας καὶ ἐπιβλαβεῖς δαπάνας, τοῦτέστιν ἀπὸ πολλὰ ἐλαττώματα, καὶ ἐπὶ τέλους νὰ γνωρίζῃ τὴν ἀξίαν τῶν μικρῶν ποσοτήτων, αἵτινες διασωζοῦσι πάντοτε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν πτωχείαν, γίνονται δ' ἐνίοτε πυρὴν μεγάλης περιουσίας.

Ἄμα ὡς αἱ καταθέσεις, αἱ γινόμεναι, ἐκ τῶν παρὰ τῶν γονέων κατὰ Κυριακὴν διδομένων πρὸς τὰ τέχνα ὀλίγων λεπτῶν πρὸς ἀγορὰν γλυκυσμάτων, ἢ ἐκ τῆς προ-

σωπικῆς ἐργασίας τῶν παίδων, φθάσῃ τὸν κατώτερον ὄρον τοῦ Ταμειυτηρίου τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, ἀμέσως παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ Διδασκάλου τ. . . Σχολ. . . . κατατίθενται ἐν αὐτῷ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ τοῦ μαθητοῦ θεωρουμένου εἰς τὸ ἐξῆς ὡς καταθέτον καὶ πελάτου τοῦ Ταμειυτηρίου τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς.

Τὰ ποσὰ ταῦτα ὅσον μικρὰ καὶ ἂν εἴνε ἀποφέρουσι ὑπὲρ τοῦ καταθέτου μαθητοῦ τόκον ἐτήσιον 4 ο/ο.

Ἐὰν παίδιον ἐπταετὲς συνειθίσῃ νὰ οἰκονομῇ καθ' ἑβδομάδα μόνον δέκα λεπτὰ ἀπὸ τὰ παρὰ τῶν γονέων ἢ τῶν συγγενῶν διδόμενα πρὸς αὐτὸ ὀλίγα λεπτὰ πρὸς ἀγορὰν γλυκυσμάτων, ἐν τῇ ἐνηλικιότητι του θὰ εὐρεθῇ κύριον κεφαλίου 100 περίπου δραχμῶν ἂν δ' οἰκονομῇ περισσότερα βεβαίως· τὸ κεφάλαιον θὰ εἴνε μείζον· οὕτω εἰς μαθητῆς ἢ εἰς ἄπορος παῖς ἐργάτης, ἂν θέλῃ, δύναται νὰ σχηματίσῃ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ σπουδαῖον ποσόν, τὸ ὅποιον ἐν περιστάσει, ὅπως ἐβεβαιώθῃ ἐν τοῖς Σχολειακοῖς Ταμειυτηρίοις τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Γαλλίας, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας του ἐν στίγματι στενοχωρίας, ὅποτε θὰ λογισθῇ εὐτοχῆς ἂν δυνθῆ νὰ τὰς μετριάσῃ.

Πεντάλεπτον κατασπαταλῶμενον δύναται ν' ἀνοίξῃ χάραγμα εἰς σάρακα, ὅστις νὰ καταστρέψῃ καὶ τὸν μεγαλύτερον οἶκον· πεντάλεπτον δὲ οἰκονομούμενον δύναται νὰ εἴνε ἡ ἀρχὴ ζωῆς τακτικῆς, εὐτοχοῦς καὶ ἰσως πλουσίας.

Ἄλλως τε εἴνε γνωστὸν ὅτι ἅπασαι αἱ ἀρεταὶ εἴνε ἀλληλένδετοι. Ἐξῆς φρόνιμοι, τακτικοὶ καὶ προβλεπτικοὶ, ἐνισχύουσι τὸ ἀσθημα τῆς οἰκογενείας ὅπερ εἴνε ἡ ἔστιά ὅλων τῶν ἀφωσιώσεων καὶ τὸ ὅποτον ἔλθροῦς ἀσπύδου εἶχει τὴν σπατάλην, τὴν ἀταξίαν καὶ τὴν ἀκολασίαν.

Μέθοδος πρὸς ἐκτέλεσιν.

Αἱ μικραὶ ποσότητες αἱ παρ' ἐκάστου μαθητοῦ κατατιθέμεναι, ἐγγράφονται ἀμέσως ἐν πλήρει παραδίσει παρὰ τοῦ Διδασκάλου 1) εἰς βιβλίον ἐπὶ τούτω, ἐκάστη σελὶς τοῦ ὁποίου εἴνε διατεθειμένη εἰς λ[ισμὸν ἐνὸς μαθητοῦ καταθέτου· 2) ἐπὶ φύλλου ἰδιαίτερου ἐν ἀντιγράφῳ τοῦ λ[ισμοῦ τοῦ μαθητοῦ, ὅστις λαμβάνει τούτο, τὸ φυλάττει καὶ τὸ παρουσιάζει εἰς ἐκάστην κατάθεσιν· παραλαμβάνονται δὲ καὶ φυλάττονται παρὰ τοῦ ἐδικοῦ Ἐπόπου τ. . . Σχολ. . .

Ἄμα ὡς αἱ καταθέσεις τοῦ μαθητοῦ φθάσῃ τὰς τρεῖς δραχμὰς τὸ ποσόν τούτου κατατίθεται ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἐν τῷ Ταμειυτηρίῳ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς καὶ ἀποδίδεται τὸ ὅλον ἢ μέρος αὐτοῦ μόνον εἰς τὸν νόμιμον ἀντιπρόσωπον τοῦ παιδίου τῇ συνυπογραφῇ αὐτοῦ τοῦ μαθητοῦ καὶ τοῦ Διδασκάλου ἢ Διευθυντοῦ τ. . . Σχολ. . . ἄμα ζητηθῆ.

ΟΔΗΓΙΑΙ

πρὸς τοὺς Διευθυντὰς ἢ Διδασκάλους τῶν Σχολείων.

Ὁ Διευθυντῆς ἢ ὁ Διδάσκαλος τοῦ Σχολείου πρέπει :

- 1) Νὰ κρατῆ σημειώσιν τῆς καθ' ἕκαστον μῆνα προσαγομένης ἐν τῷ Ταμειυτηρίῳ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς μηνιαίας καταθέσεως.
- 2) Νὰ ἐγγράφῃ πρώτους ἐν τῇ μηνιαίᾳ καταθέσει τοὺς ἀποκτήσαντας ἐκ τῶν μαθητῶν τὸ βιβλιαρίον τοῦ Ταμειυτ. τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς.
- 3) Νὰ συνειρηθῆ μετὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ταμειυτ. τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς διὰ τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς καταθέσεως, ὅπως ἐκτελῆ τὸ ἔργον τοῦ ἀνευ ἀργοπορίας· πρὸς δὲ ὅπως κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀποδίδονται πρὸς αὐτὸν τὰ βιβλιαρία τῶν μαθητῶν.
- 4) Νὰ κρατῆ παρ' αὐτῷ τὰ βιβλιαρία τῶν μαθητῶν ἐνόσφ οὗτοι μένουσιν ἐν τῷ Σχολείῳ. Πάντοτε ὅμως, τὴν ἐπαύριον ἐκάστης νέας καταθέσεως ἐν τῷ Ταμειυτ. τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, δύναται νὰ ἐμπιστεῖται πρὸς τὸν μα-

θητήν τὸ βιβλιάριον του, ὅπως τὸ ἐπιδεικνύη πρὸς τὴν οἰκογενεῖάν του, ἀλλὰ τὸ βιβλιάριον τοῦτο ὀφείλει νὰ ἐπιστρέφεται ἀκριβῶς τὴν ἐπαύριον.

5) Ὅταν ὁ μαθητὴς θέλῃ ν' ἀποσύρῃ μέρος ἢ τὸ ὅλον τῶν ἐν τῷ Ταμιευτ. τῆς Ἐθν. Γραφείας καταθέσεων του, πρέπει νὰ ζητήσῃ τὴν παρέμβασιν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του, πατρὸς, μητρὸς ἢ κηδεμόνος ὅστις υπογράφει ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ Διδασκάλου τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ διευθύνοντος τὸ Ταμιευτήριον· διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παίδων τὸ καθήκον τοῦτο ἐκπληροῦ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλ. Ἐκπαιδευτικῶν, ἢ ὁ τοῦτου ἀντιπρόσωπος.

6) Ὅταν μαθητὴς τις ἀρίστην τὸ Σχολεῖον ὁ Διευθυντὴς ἢ ὁ Διδάσκαλος ἀποδίδει πρὸς τὸν νόμιμον ἀντιπρόσωπόν του τὸ βιβλιάριον τοῦ Ταμιευτ. τῆς Ἐθν. Γραφείας, πρὸς δὲ καὶ τὸ ὑπόλοιπον τὸ ὅποσον δύναται νὰ ἔχῃ ἐκ τῶν καταθέσεων του. Ἐξόφλησις δὲ πάντων ἐνεργεῖται ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Σχολείου ἐν τῇ Σελίδι τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ· τότε δὲ ἀμέσως εἰδοποιεῖ τὴν διευθύνσιν τοῦ Ταμιευτηρίου ὅτι ὁ μαθητὴς ἐγκατέλειψε τὸ Σχολεῖον, καὶ τὸ βιβλιάριον του ἐδόθη πρὸς τὸν νόμιμον ἀντιπρόσωπόν του.

7) Ὅτι περὶ Ταμιευτηρίων Νόμος ἐπιτρέπει τὴν δι' ἄλλου κατάθεσιν, κατὰ συνέπειαν αἱ παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ Διδασκάλου τῶν Σχολείων καταθέσεις εἶνε νόμιμοι καὶ ἐπιτρέπονται.

Η ΥΣΤΕΡΝΗ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ

Ὅταν ἡ δόλιχ ἢ μάννα μου τὸν κόσμο παραίτησθε,
Κ' ἐπῆγα κι' ἐγονάτισα, μικρὸ πουλλί, ἔμπροστά της,
Τὴν τελευταία της πνοή ὁ Χάρος ἔρρουφουσε,
Κι' ἔμεινε μόνο θλιβερή, ὅταν κάτι νὰ ζητοῦσε,
Ἡ ὑστερνὴ ματιά της.

Νὰ σβύσῃ δὲν τὴν ἄφινη σ' ἀφ' ἀπὸ καντύλι,
Προτοῦ τῆς εὐρη μὴ φωλιά νὰ μοιάζῃ τῇ φωλιά της.
Ἐἴθε ἄλλο καντύλι ἦθελε τὸ φῶς της νὰ τὸ στείλῃ,
Καὶ ἦρεθε μέσ' τὰ μάτια μου καὶ πάλι ν' ἀνατείλῃ
Ἡ ὑστερνὴ ματιά της.

Καὶ ἀπὸ τότε ὅ,τι θεωρῶ, καὶ ὅ,τι σταματήσω
Τὸ κουρασμένο βῆμά μου, πιερῆς ζωῆς διαβάτης,
Ἐὰ μάννα θὰ τ' ἀγκαλιασθῶ καὶ θὰ τὸ ἀγαπήσω,
Γιὰτ' εἶνε μέσ' τὰ μάτια μου, ὅσῳ νὰ ξεψυχήσω,
Ἡ ὑστερνὴ ματιά της.

Ἐν Μεσολογγίῳ.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐνῶ ποτε ἡ βασίλισσα Βικτωρία ἦτο ἐπίτοκος, ὁ πρίγγιψ Ἀλβέρτος σύζυγός της εἶπεν εἰς ἐν τῶν τέκνων του·

— Ἡ μητέρα σου θὰ σοῦ κάμῃ δῶρον ἓνα ἀδελφὸν ἢ μίαν ἀδελφήν· ποῖον τῶν δύο προτιμᾷς;

— Ἄν δὲν τὴν πειράζῃ τὴν μητέρα, καλλίτερα ἂς εἶνε ἓνα ἀλογάκι!

* *

Ἐν Ξενοδοχείῳ.

— Νά σου πῶ, κύρ Ξενοδόχε, αὐτὴ ἡ πετσέτα εἶνε πολὺ ἀκάθαρτη.

Ὁ Ξενοδόχος ἐκπληκτος.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλ' εἶσθε πολὺ δύσκολος. Περισσότεροι ἀπὸ 40 κύριοι ἐσπογγίσθησαν σήμερον εἰς αὐτὴ, καὶ εἶσθε ὁ πρῶτος ποὺ κάμνετε παρατήρησιν!

* *

Μεταξὺ δύο φίλων.

— Τὰ μαλλιά σου ἄρχισαν, καυμένε, νὰ ἀσπρίζουν, βλέπω.

— Ναι, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ὑπάρχουν ἀρκετὰ νὰ ἀσπρίσουν, λέγει ὁ ἄλλος παρατηρῶν τὴν ὡς σαχάραν ἔρημον τριχῶν κεφαλὴν τοῦ φίλου του.

— Ἐχεις δίκαιον, ἀλλὰ τὰ δικά μου ἐπροτίμησαν τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν ἀτειμίαν!

ΑΛΠΘΕΙΑΙ

Ἄδύνατον μᾶς εἶνε νὰ γνωρίσωμεν ἄνδρὸς ψυχὴν καὶ φρόνημα πρὶν ἢ φανεῖ τὸς νόμους ἐφαρμύζων καὶ ἀρχὴν ἀσκήων. Τὸ κατ' ἐμὲ ἂν κυβερνήτης πόλεως δὲν ἐπιμέν' εἰς τὰς ἀρίστας τῶν βουλῶν, ἀλλ' ὑπὸ φόβου κλείη χεῖλη ἀφωνα, καὶ νῦν καὶ πάλαι τὸν κηρύττω κάκιστον. Καὶ ἂν τις φίλον ἔχῃ τῆς πατρίδος του ἀνώτερον, ἐκείνον οὐδὲ λέγω κἄν.

(Σοφοκλῆς).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ Κωμικώτατος στοίχημα συνήθη ἐσχάτως ἐν Παρισίοις ἀνερχόμενον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 100, 000 φράγκων. Πρόκειται ἀγὼν δρόμου, οἱ δὲ ἀγωνισθησόμενοι εἶνε μία φορβάς καὶ εἷς κοχλιάς!!

Τὸ πρᾶγμα φαίνεται ἀπίθανον ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀλλ' ἡ ἐφημερὶς «Βολταίρος» βεβαιοῖ ὅτι κατετέθη ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῆς τὸ δελτίον τοῦ στοιχήματος, ἐν ᾧ εἰσὶν οἱ ἐξῆς ὄροι ἀναγεγραμμένοι:

Ὁ κύριος Β. . . ἰππεύων τὴν φορβάδα του **Li-** **notte**, θέλει ἀναχωρήσει ἀπὸ τῆς γερφύρας τῆς Ὀμονοίας, ἀφοῦ δὲ φθάσῃ εἰς Βερσαλλίας, θέλει ἐπανέλθει εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως του· τῆστι θὰ διατρέξῃ 38 χιλιόμετρα ἐν διαστήματι δύο ὥρων.

Ἀρ' ἐτέρου ὁ κ. **V. . .** πλούσιος κτηματίας ἐστοιχημάτισεν ἰσχυριζόμενος ὅτι κοχλιάς τις ἤθελε διατρέξει κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ἀπόστασιν δύο μέτρων καὶ τι πλέον ἐπὶ τοῦ πλαισίου σφαιριστηρίου τινός.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος δὲν ἰσχύει ὅπως ἀναγκάσῃ τὸν ῥάθυμον κοχλιάν νὰ βαδίσῃ, θέλει τεθῆ πρὸ αὐτοῦ χορταρικὸν τι κοκκισμένον διὰ κόνεως ζαχαρώσεως, τὸ ὅποσον ὁμοῦ δὲν θ' ἀφήσῃ νὰ καταφθάσῃ οὗτος.

Ἐὰν ὁ Γλάδστων εἶνε ἀξιοθαύμαστος ὡς πολιτικὸς, ὅχι ὀλιγώτερον ἀξιοθαύμαστος εἶνε διὰ τὴν ἰσχὺν τῆς κράσεως αὐτοῦ, ἀντεχούσης μεθ' ὅλην τὴν προκεχωρηκυῖαν ἡλικίαν του εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀσχολιῶν, αἵτινες οὐδὲ ὥραν σχεδὸν ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ πρὸς ἀνάπαυαν. Ἰδοὺ πῶς διηλθε πρὸ τίνος ἡμέραν τινὰ τὴν πρῶταν ἀνεχώρησεν εἰς **Windsor**, παρῆυεθῃ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἐπέστρεψε δ' ἐκείθεν διὰ τοῦ σιδηρο-